

Broj: 03/3-50-1-97-8/08
Sarajevo, 29.12.2008. godine

Z A P I S N I K

7. sjednice Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, održane 29.12.2008. godine

Sjednica je počela u 09.00 sati.

Sjednicom je predsjedavao g. Drago Ljubičić, predsjedavajući Komisije.

Sjednici su prisustvovali: g. Bajazit Jašarević, g. Mehmed Suljkanović, g. Ivo Miro Jović, g. Slobodan Šaraba, g. Adem Ibrahimpašić, g. Hadži Jovan Mitrović, g. Rifat Dolić, g. Rudo Vidović, članovi Komisije.

Dijelu sjednice, u svojstvu predlagača Inicijativa, koje su razmatrane na sjednici, prisustvovali su g. Slavko Jovičić i g. Sadik Bahtić. Sjednici je prisustvovao i g. Amer Bekrić, sekretar Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, te g. Zoran Brkić iz Sektora za odnose sa javnošću.

G. Drago Ljubičić je u uvodnom izlaganju podsjetio da su svi članovi Komisije pravovremeno obavješteni da je održavanje 7. sjednice, zakazane za četvrtak, 18. decembra 2008. godine, koja je u cijelosti trebala biti posvećena saradnji Zajedničke komisije sa Uredom za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID odgođeno, i na prijedlog DFID-a, prolongirano za neki do termina krajem mjeseca januara 2009. godine, a da je ova, sedma sjednica ponovo zakazana za današnji dan sa potpuno novim dnevnim redom. Također, napomenuo je da u upućenom pozivu postoji tehnički propust u prvoj tački dnevnog reda koji se odnosi na usvajanje zapisnika, ne sa pete, nego sa šeste sjednice Zajedničke komisije, te da su, za drugu tačku dnevnog reda, pozvani da prisustvuju podnosioci inicijativa, g. Jovičić i g. Bahtić.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

D N E V N I R E D

1. Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Zajedničke komisije,
2. Inicijative:
 - a. Slavka Jovičića za zakazivanje Posebne sjednice oba Doma Parlamentarne skupštine BiH sa samo jednom tačkom dnevnog reda – Privredna i ekonomska situacija u BiH, odnosno ekonomska recesija i kolaps bankarskog sistema u mnogim državama svijeta i Europe i refleksije tog stanja na BiH, odnosno na privredu i ukupno ekonomsko stanje u ovoj zemlji;
 - b. Sadika Bahtića u vezi razmatranja na sjedećoj sjednici Doma ili na Plenarnoj sjednici oba Doma sljedeće tačke „Globalna finansijska kriza, negativni efekti na ekonomiju BiH i mjere za prevazilaženje krize“;

3. Otvoreno pismo Udruženja za preduzetništvo i posao LiNK;
4. Prezentiranje energetskog sektora za poslanike PSBiH;
5. Tekuća pitanja.

Ad.1.

Usvajanje Zapisnika 6. sjednice Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj

G. Drago Ljubičić je u izlaganju po ovoj tački dnevnog reda podsjetio prisutne da su zapisnikom sa 6. sjednice Zajedničke komisije, definirani zaključci, koji su dijelom realizirani, a dijelom nerealizirani. Realizirani zaključci, se odnose na Materijal Direkcije za ekonomsko planiranje BiH pod nazivom: „Konačni izvještaj o sprovođenju mjera iz Akcionog plana Srednjoročne razvojne strategije BiH 2004 – 2007. godine (PRSP) i Ekonomski trendovi, godišnji izvještaj za 2007. godinu“, koji je, u skladu sa zaključkom **upućen u parlamentarnu proceduru (upućena molba predsjedavajućim domova da se materijal uvrsti radi razmatranja na narednim sjednicama doma) uz naznaku da se Komisija pozitivno izjasnila o materijalu.** Nerealizovan je zaključak kojim se u dogovoru sa Direkcijom za ekonomsko planiranje BiH, treba organizovati okrugli sto, na kojem će se o navedenom materijalu raspravljati u širem kontekstu, i na koji će, osim poslanika i delegata Parlamentarne skupštine BiH, biti pozvani relevantni faktori, koji su učestvovali u pripremi, sprovođenju i monitoringu PRSP-a. **Po usvajanju zapisnika 6. sjednice Zajedničke komisije, isti uputiti DEP-u radi podsjećanja na preuzetu obavezu.**

Nakon ovog izlaganja, Zapisnik 6. sjednice Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj jednoglasno je usvojen, bez primjedbi.

Ad.1.

Inicijative:

- a. **Slavka Jovičića za zakazivanje Posebne sjednice oba Doma Parlamentarne skupštine BiH sa samo jednom tačkom dnevnog reda – Privredna i ekonomska situacija u BiH, odnosno ekonomska recesija i kolaps bankarskog sistema u mnogim državama svijeta i Europe i refleksije tog stanja na BiH, odnosno na privredu i ukupno ekonomsko stanje u ovoj zemlji;**
- b. **Sadika Bahtića u vezi razmatranja na sjedećoj sjednici Doma ili na Plenarnoj sjednici oba Doma sljedeće tačke „Globalna finansijska kriza, negativni efekti na ekonomiju BiH i mjere za prevazilaženje krize“;**

G. Drago Ljubičić je u naglasio da se radi o sličnim inicijativama, da su na sjednici prisutni predlagači, te o istim otvorio raspravu.

G. Slavko Jovičić je u svojoj diskusiji istakao da je na sjednici Predstavničkog doma PS BiH, održanoj 17. novembra, a kasnije 03. decembra, zvanično obnovio svoju Inicijativu, koju je kasnije u više navrata usmeno obrazlagao na Predstavničkom domu i prije nego što je došlo do ovog ekonomskog kolapsa u mnogim državama u svijetu jer se moglo pretpostaviti, pogotovo obično na stanje u kojem se nalazi ekonomija BiH, da će nas to neizbježno dočekati i njegova namjera je da se u rješavanje problema uključe sve institucije, prvenstveno na nivou države Bosne i Hercegovine, i to oba doma Parlamenta, Vijeće ministara BiH, entitetske vlade, Privredna komora i sve moguće strukture koje dotiče ova problematika. I ranije je izjavljivao u Parlamentu da je Bosna i Hercegovine u recesiji od završetka rata, ali da to neće niko da sopšti narodu i ne vjeruje da će nas kriza zaobići i čak očekuje da će nas najviše pogoditi. Ne bi želio da se to nigdje desi i smatra da je bolje problem preduprijediti nego liječiti posljedice. Bilo kakvi neredi u Bosni i Hercegovini se ne mogu izolovano posmatrati van nacionalnog konteksta, i pita se ko bi mogao spriječiti nered. Upozorio je da će neredi sigurno doći zbog teškog ekonomskog stanja koje nas čeka u naredna tri mjeseca ili možda odmah poslije nove godine i očekuje se otpuštanje nekoliko hiljada radnika koji će doći pred parlament. Nova informacija

za delegate iz Doma naroda, jer je to rekao na Predstavničkom domu, da će ih možda on predvoditi jer će znati kada će doći i bilo bi mu žao da bude bilo kakvih negativnih posljedica po kolege parlamentarce, iako smatra mi to zaslužujemo, uvijek nađemo neki izgovor za nerad, i sve stavljamo u fokus prećeg, a da li će mo preživiti, i od čega će mo preživiti narednu godinu, kao da se to nikog ne tiče, a to je suština. Smatra da čak i Europska unija neće pomoći i kada bi imala novaca, (iako je to jedna druga tema kada dođe do ove sjednice). Svi smo rekli hoćemo u EU, a ne da čekamo pet godina. Postavio je pitanje šta će mo time dobiti, i da nas sutra prime (u EU) i da uđemo sa ovim mentalitetom, moralom, lopovlukom, haosom. U Europsku uniju ušle su Rumunija i Bugarska i nalaze se pred ekonomskim kolapsom, iako je Europske unije prošle godine samo Bugarskoj dala 6 milijardi Eura (zamislite kakve su to investicije), a nama nisu dali praktično ništa i postavlja pitanje kako onda da se mi izvučemo iz krize. Smatra da nećemo ovdje sjediti i primati plate i nismo mi bitni, bitna je sirotinja o kojoj niko ne vodi računa i pita se šta će biti sa njima u naredna tri mjeseca. Žao mu je što još nije došlo do realizacije jedne ovakve sjednice i pita se šta čekamo, smatra da nam je sve preče, a dvije stavri su najvažnije, pored EU integracija, a svi se tu slažu, hoćemo li priživjeti i hoćemo li biti bezbjedni, a to je povezano, jer ako dođe do demonstracija i nereda onda je bezbjednost usložnjena i niko neće zaustaviti haos. Predlaže da natjeraju one koji neće da ih podrže, a to je prije svega Vijeće ministara i sve ove druge agencije, koje parlamentarci uopšte ne interesuju. Postavio je pitanje zar parlamentarci treba da izlaze pred medije i objašnjavaju da je neko podigao četiristotine miliona depozita ili to treba da radi Ministar za finansije. Da li ministar bezbjednosti treba da objasni kakva je bezbjednosna situacija ili to trebaju učiniti parlamentarci. Očekuje podršku i da se donese zaključak da se natjeraju, svi koji su dužni da pripreme program, da daju odgovor kako da se spasimo.

G. Sadik Bahtić je pojasnio da je predložio da se na temu globalne finansijske krize, negativnih efekata na ekonomiju BiH i mjera za prevazilaženje krize, raspravlja sjedećoj sjednici (Predstavničkog) Doma ili na Plenarnoj sjednici oba Doma, a da smatra da bi bilo bolje da se održi sjednica oba doma na kojoj bi se razgovaralo o ovom pitanju, a i građani to od nas očekuju. U cijelom svijetu je zavladao panika i strah, a Bosna i Hercegovina nije izolovano ostrvo. Međutim, svi smo svjedoci, kako se naša vlast neodgovorno ponaša, čak i najviši zavničnici daju izjave da se kriza neće osjetiti u BiH, a kriza se već, itekako osjeti, prije svega u finansijskom sektoru. Centralna banka je intervenisala sa dva poteza: smanjenje stope obaveznih rezervi i povećanje stepena osiguranja depozita, međutim to nije dovoljno, kriza se preselila i na ekonomski teren, raste nezaposlenost, smanjuju se investicije, u Americi je dva miliona nezaposlenih više, otpuštaju se radnici u Njemačkoj, prvi na udaru su stranci, odnosno naši radnici koji rade u svijetu, oni ostaju bez posla i osjetno je manji priliv doznaka iz inostranstva u BiH. Banke su već pooštrile kriterije za kredite, aktiviraju hipoteke, na terenu se kriza itekako osjeti. U Krajini je, dosta ljudi koji rade u inostranstvu ostalo bez posla, građevinarstvo je takođe pogođeno. Na televiziji vidimo da u Njemačkoj, koja ima moćnu ekonomiju, Bundestag zasjeda po cijeli dan na ovu temu, pa smatra da i mi trebamo tako. Predložio je da se na plenarnu sjednicu pozovu oba entitetska premijera, pa ko hoće neka dođe, i smatra da bi i njima bilo mjesto na toj sjednici parlamenta, jer je to je interes sviju. Smatra da imamo instrumente da preduhitrimo i ublažimo krizu, a ti instrumenti su zaštita odmaće proizvodnje, subvencije, a sve u cilju zaštite domaće proizvodnje i smanjenja deficita. Sada je sve do nas, sjednica oba doma bi bilo pravo mjesto da iznesemo neke stvari, kako se bahato i nedomaćinski ponašamo prema domaćoj proizvodnji, uvozimo sve i svašta, a i da i nije svjetske krize, kod nas se kriza osjeća, vrijeme da se djeluju jer će građani sve fakturisati onima koje biraju, a ne onima u izvršnoj vlasti kojima izgleda nije stalo da se bilo šta poduzme na rješenju krize.

G. Adem Ibrahimpašić podsjetio je na ranije razmatran materijal Direkcije za ekonomsko planiranje koji se odnosi na izvještaj o implementaciji mjera iz srednjoročne razvojne strategije i iz koga se vidi stanje BH ekonomije. Ako na sve to dodamo da nemamo bankarskog sektora u privatnom vlasništvu, onda smo u još gorjoj poziciji. Na zapadu države vraćaju novac građanima, kako bi se održala potrošnja, spasili proizvodni kapaciteti i sačuvala stopa zaposlenosti, a mi od toga nemamo ništa, oni koji su za to zaduženi (državni i entitetski premijeri i institucije) ponašaju se kao da ih se to ne tiče. Zalaže se da se od nadležne institucije, a to je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, traži da opiše stanje, ako neznaju, neka naruče elaborat, naručiti projekciju, jer kada imamo materijale, onda imamo o čemu razgovarati, a ako nemamo, onda se to pretvara u pričaoanicu i od toga neće biti ništa. Ne zna kako BH ekonomija i država ni sada funkcioniraju, nema potrošnje, a onda nema ni

poreza. Materijal koji opisuje stanje kada nije bilo krize treba hitno doraditi i iz njega treba biti vidljivo kako će se kriza odraziti na nas, pa kada to budemo imali da zakažemo sjednicu.

G. Slavko Jovičić je naglasio, a **Adem Ibrahimpašić** sa tim se složio, da se Vlada RS ne treba posmatrati izvan koncepta Bosne i Hercegovine, i da problem ekonomske krize podjednako sviju pogađa.

G. Rifat Dolić se izjasnio da daje bezrezervnu podršku raspravi o ovakvoj temi i smatra da tu podršku ne treba apsolvirati. Podsjetio je da je već vođena rasprava o ovoj temi, a problem je što nismo bili dovoljno aktivni, možda sama tema u tom momentu nije bila dovoljno atraktivna. Rekao je da je dana 17.10. uputio zahtjev za uvrštavanje tačke dnevnog reda: Prijedlog zaključka o hitnoj izradi i usvajanju Strategije za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i njenih posljedica po ekonomiju i građane Bosne i Hercegovine. Kolegij Predstavničkog doma je, u najkraćem roku, ovaj zahtjev raspravljao i čak se raspravi o toj tački odazvao Predsjedavajući Vijeća ministara, te je na njegov prijedlog Kolegij tu tačku preimenovao i utvrdio potrebu izrade Informacije Vijeća ministara BiH o posljedicama finansijske krize i poduzetim mjerama za njeno ublažavanje. Dana 05.11. održana je rasprava o toj Informaciji (koju je ocjenio kao jadnu i neozbiljnu za obim i težinu tog pitanja), a i sama rasprava je bila vrlo slaba, kolege poslanici nisu bili previše zainteresovani za ovu raspravu. Kao rezultat rasprave, velikom većinom poslanika u Predstavničkom domu, donesena su dva zaključka, i to: Zadužuje se Vijeće ministara da u roku od 30 dana izradi i donese strategiju za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i recesije i njihovim posljedicama po ekonomiju i građane Bosne i Hercegovine, a drugi zaključak se odnosi na zaduženje Vijeća ministara da Parlamentarnoj skupštini BiH tromjesečno podnosi Informaciju o stanju i poduzetim mjerama na suzbijanju i ublažavanju finansijske krize i recesije i njihovih posljedica po ekonomiju i građane Bosne i Hercegovine. Naglasio je da ovo napominje radi znanja da Vijeće ministara po ovoj temi ima odgovarajuće obaveze za čiju provedbu su rokovi već istekli. Ponovio je da daje bezrezervnu podršku raspravi o ovakvoj temi, i smatra da rasprave po ovom pitanju nije nikad dosta. Podržao je izlaganje g. Adema Ibrahimpašića, kao još jedan dokaz, koliko oni koji su najodgovorniji, drže do ovoga problema i rekao da onda ne čude posljedice, odnosno ono šta imamo i šta nas čeka.

G. Sadik Bahtić je pojasnio da ju momentu kada je predlagao Inicijativu imao u vidu i zahtjev g. Dolića i dostavljenu Informaciju Vijeća ministara, te budući da i on smatra (i podržava ocjenu koju je o ovoj Informaciji dao g. Dolić) da je Informacija ne daje odgovor, da je loša i suhoparna, te da se čak i o takvoj Inicijativi nije puno diskutiralo, a za to odgovornost i krivnju vidi u poslanicima, i želi ponovo da potencira to pitanje, i smatra da se treba da se hitno djeluje, što prije, to bolje.

G. Rudo Vidović je rekao da nisu samo poslanici dužni i pozvani da brinu o onome što nas očekuje. Sa te pozicije treba razgovarati i danas, a i u budućnosti. U BiH postoje druge institucije koje su pozvanije i trebale su i ranije reagirati na ono što nas sutra očekuje. Inicijative apsolutno podržava i smatra da one trebaju rezultirati Plenarnom sjednicom, a da je sada to prilika da se ponovo aktuelizira ono što je ranije razgovarano na sjednicama Predstavničkog doma. Ako ne bude plenarne sjednice (za koju ima potrebe) ili ako se na plenarnoj sjednici ne izglasaju prave mjere, onda je tek pitanje zabrinutosti i naših inicijativa i poslanika. Sada je prilika da se ono, što je ranije ranije razgovarano na sjednicama Predstavničkog doma i što je definirano zaključcima, ponovo aktuelizira, da vidimo šta je s tim napravljeno. Znamo da niko nema čarobni štapić i da su svi zabrinuti, a neka se i o tome razgovara na Domovima, neka budu prisutni i oni koji su pozvaniji nego mi, možda oni imaju već nešto pripremljeno pa će biti prilike da to konkretnije čujemo. Kada su u pitanju mjere prevazilaženja, sama naša konstatacija i izrečena zabrinutost je samo izrečena riječ i ne daje konkretne mjere, a poenta je na konkretnim mjerama.

G. Slobodan Šaraba je rekao da je činjenica da će današnja rasprava dovesti do pokretanja inicijative i zakazivanja zajedničke sjednice oba doma, ali u smatra da tu sjednicu, prije nego što do nje dođe, treba jako dobro pripremiti. Kao pozitivan primjer ukazao je na prijedlog zaključaka koji je pripremila i utvrdila Privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine. Suštinski, prije održavanja sjednice na ovu temu, svoje zaključke i prijedloge mjera trebaju podnijeti određene institucije u Bosni i Hercegovini, na državnom i entitetskom nivou, te da iz svega toga proizađe konkretan prijedlog zaključaka koje će se moći provesti, a iz toga će proizaći i obaveze Parlamentarne skupštine. Smatra da

su inicijative na mjestu i dobro da je dobro da ih imamo, ali da on lično smatra da bi bilo bolje da je inicijativa došla od Vijeća ministara. Prijedlaže da se od nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini zatraži da Parlamentu dostave prijedlog mjera koje treba preduzeti da bi se iz toga mogli izvući zaključci i naše obaveze.

G. Hadži Jovan Mitrović, iako u cijelosti podržava inicijative, smatra da se sa njima kasni i to obrazlaže time da kada se u Parlamentu daje prijedlog nije istio ko od poslanika daje taj prijedlog. Smatra da svaki prijedlog i inicijativu treba pogledati, razmotriti, raspraviti, o njima razgovarati i ako su dobre prihvatiti, bez obzira na ime i prezime odnosno pripadnost političkoj stranci podnosioca prijedloga. Podsjetio je da se u više navrata trebalo u parlamentu razgovarati o Zakonu o zaštiti domaće proizvodnje, a da je parlament to odbijao. Za razliku od drugih analitičara koji smatraju da nas kriza neće značajnije pogoditi, misli da smo u krizi već duže vrijeme i da će nas značajno pogoditi. Dijeli svoju zabrinutost sa g. Jovičićem da bi kriza mogla imati i druge posljedice koje niko ne želi. Kao još jedan razlog zašto je Inicijativa trebala poteći od strane Vijeća ministara, vidi u činjenici da se na parlamentu trebala omogućiti rasprava o kvalitetnim mjerama za prevazilaženje stanja, već od onog momenta kada su počele turbulencije u svjetskoj ekonomiji. To se do danas nije desilo i trebamo se zapitati kuda to vodi. Boji se da kada Inicijative dođu do Parlamenta, do jednog i drugog doma, da će se donijeti samo administrativni zaključci, sa kojima će mo mi biti zadovoljni, a neće se proprati sprovođenje donešenih zaključaka, a veliko je pitanje i koliko se to nešto može sprovesti, tim više, što se što je stalo u parlamentima na svim nivoima, jer se većina ponaša u skladu sa logikom da je u ovom momentu bolje je biti po strani nego u žiži zbivanja. Smatra da obje Inicijative trebaju ići zajedno i da treba skratiti rokove da se Vijeće ministara uozbilji, ako se ne uozbilji neko će morati biti odgovoran i da treba u najvećoj mogućoj mjeri ublažiti posljedice i pogledati koje grane privrede se mogu zaštititi od udara i spasiti. Ponovio je da Inicijative podržava, da smatra da smo već zakasnili, a da će mo još više zakasniti ako ne budemo ovo propratili i uozbiljili Vijeće ministara.

G. Bajazit Jašarević je rekao da ga brine pitanje inicijalnog materijala za raspravu, kojeg ovdje ne vidi, ne vidi ko bi ga u Bosni i Hercegovini mogao pripremiti, smatra da Vijeće ministara ne može napraviti taj materijal, da je moglo ono bi ga napravilo. Postavio je dilemu da li možemo zadužiti Vijeće ministara da ono to napravi ili obavijestiti Kolegije da Domovi zaduže Vijeće ministara za pripremu materijal. U svim zemljama je malo ljudi koji mogu upravljati i predvidjeti krizu, a ovo je kriza o kojoj se samo moglo čitati. Bolje je da imamo materijal sa malo tačaka o kojima bi se vodile rasprave i donijeli konkretni zaključci. U državnom parlamentu se bolje koncentrisati na nadležnosti države, ali poslanici predstavljaju stranke koje su prisutne u entitetima i kantonima, mjere ekonomske politike su po ustavu u nadležnosti entiteta i tamo se trebaju rješavati. I u državnom parlamentu se može o tome govoriti, i državni parlament prečesto zadužuje entitetske parlamente, oni zadužuju nas, nema odnosa hijerarhije, a „najbolje“ je zadužiti nekoga ko nije u obavezi da te poslušati. Bilo bi bolje na državnom parlamentu govoriti o pitanjima PDV-a, carina, akciza, kontrole kvalitete roba, centralnoj banci, dakle da damo samo odgovor na ona pitanja koja su u našoj izvornoj nadležnosti, doprinos je ako na ta pitanja damo dogovor. Podržava inicijative ako možemo doći do materijala koje će napraviti eksperti i to mora biti ekspertsko pitanje. Sjednica može biti zajednička ako dobijemo ekspertski materijal, kada on dođe treba ga razmotriti i da ova Komisija predloži set zaključaka iz tog materijala i onda ga Domovi mogu lakše prepoznati kao ostvarive mjere, mali broj njih za početak, a na svemu raditi više godina. Smatra da je pitanje kako zadužiti Vijeće ministara da ono naruči, odnosno kupi od eksperata taj materijal, odnosno znanje, a da Domovi daju dobru podršku onome što je stvarna nadležnost Bosne i Hercegovine.

G. Slavko Jovičić je rekao da će Zakon o zaštiti domaće proizvodnje biti podržan bez obzira na stav Vlade Republike Srpske, jer se ni Vlada Republike Srpske neće spasiti ako bude djelovala izdvojeno. Traži da se povodom rasprave o njegovoj inicijativi jasno definiše zaključak o odgovornosti parlamentaraca, a Vijeće ministara je ocijenio kao najslabiju kariku u sistemu, i smatra da je ono htjelo nešto da uradi, sada bi se raspravljalo o njihovom materijalu. Saglasan je sa stavom g. Jašarevića da se u izradu materijala trebaju uključiti privredne komore, sve druge institucije i stručnjaci koji poznaju ovu oblast.

G. Bajazit Jašarević je rekao da u proceduri nemamo Zakon o zaštiti domaće proizvodnje, nego Zakon o zaštiti *dijela* domaće proizvodnje, da to dijela nije nigdje rečeno, ali je vidljivo iz sadržaja

zakona. Srbija, kao ekonomski jača država od Bosne i Hercegovine, je dala jednu milijardu Eura u garancijama za kredite, a ne direktno iz budžeta, jer nije lako doći do budžeta koji može dati milijardu Eura u direktnim poticajima i zato su to ekspertska znanja, jer kada se nešto takvo predlaže, mora biti argumentovano šta to znači u zatvorenom krugu poreznih poticaja, prikupljanja poreza i javne potrošnje. Smatra da u Bosni nema dovoljno tog znanja. Treba dobro prostudirati problem pa tek onda predložiti mjere koje treba poduzeti, a to treba biti urađeno relativno brzo.

G. Drago Ljubičić se zahvalio podnosiocima inicijative i svima koji su uzeli učešća u raspravi i rekao da je time pokazana ozbiljnost prema ovom problemu. Slaže se sa konstatacijom g. Jašarevića kako naći, odnosno kome uputiti odgovor, odnosno zaključak, i iz diskusija je vidljivo da moramo ići prema Vijeću ministara. G. Jovičić je u svojoj inicijativi pobrojao nekoliko institucija, koje moraju biti ponuditi rješenje za spašavanje situacije, koliko može da se spasi u ovim problemima. Slaže se i sa g. Mitrovićem, zakasnili jesmo, ali moramo intervenisati sada i pokušati sa ovom inicijativom i da vidimo kako će i koliko će uroditi plodom, odnosno koliko će nadležne institucije koje mogu dati odgovor na neka od ovih pitanja uključiti u rješavanje problema. Predložio je da se iz svih diskusija donese zaključak da se ide ponovo prema Kolegijima domova i da moramo uvažiti u zaključku komentar g. Dolića sa zaključcima sa Predstavničkog doma i ukonponovati ih sa predloženim inicijativama, i na bazi diskusija predložio da se ide prema Vijeću ministara. Vijeće ministara će vjerovatno iskoordinirati entitetske vlade i privredne komore i druge institucije da se traži hitno reagiranje, a moraju se naći nadležne institucije koje će bar pokušati dati odgovor na ova pitanja.

G. Slavko Jovičić je predložio zaključak da oba Doma Parlamentarne skupštine obavežu Vijeće ministara da u što kraćem roku, angažuje sve agencije koje je osnovao Parlament i koje je osnovalo Vijeće ministara, na kojima Parlament ima nadležnost, da se Vlade, Instituti, Privredne komore, svako ko zna išta o ovoj oblasti, zajedno angažiraju kako bi se pripremo radni materijal za održavanje sjednice oba doma, u što kraćem roku i da se predlože mjere koje se smatraju dobrim (smanjenje akcija, PDV-a, konkretno da vidimo da li sada možemo smanjiti stopu PDV-a, a tu je ključna Uprava za indirektno oporezivanje da nam da svoje ekonomske pokazatelje), i da je to sada najbitnije. Predložio je da Ministarstvo za ekonomske odnose bude nositelj aktivnosti. Također, predložio je da se sa ove sjednice uputi najoštrije saopštenje kojim se ukazuje da Vijeće ministara nije ništa uradilo.

G. Rifat Dolić je rekao da Vijeće ministara ipak dobro reagiralo na poticaja koji je on ranije dao svojom inicijativom, a da vjeruje da bi Predsjedavajući Vijeća ministara, da je bio pozvan, došao i na ovu sjednicu Komisije. Ponovo je svoj stav da parlamentarci nisu bili dovoljno aktivni kada je vođena rasprava po ovom pitanju i da je dobro da se o ovome razgovara.

G. Adem Ibrahimpašić je ponovio da se rasprava, na sjednicama domova, može voditi samo na osnovu dobrog i kvalitetnog materijala.

Nakon provedene rasprave jednoglasno su usvojeni sljedeći **ZAKLJUČCI**:

1. Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj pozitivno se izjašnjava i u cijelosti podržava Inicijativu g. Slavka Jovičića za zakazivanje Posebne sjednice oba Doma Parlamentarne skupštine BiH sa samo jednom tačkom dnevnog reda – Privredna i ekonomska situacija u BiH, odnosno ekonomska recesija i kolaps bankarskog sistema u mnogim državama svijeta i Europe i refleksije tog stanja na BiH, odnosno na privredu i ukupno ekonomsko stanje u ovoj zemlji; odnosno Inicijativu g. Sadika Bahtića u vezi razmatranja na sjedećoj sjednici Doma ili na Plenarnoj sjednici oba Doma sljedeće tačke „Globalna finansijska kriza, negativni efekti na ekonomiju BiH i mjere za prevazilaženje krize“,
2. U vezi sa Inicijativama g. Slavka Jovičića i g. Sadika Bahtića, Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj predlaže Zajedničkom kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH da, u skladu sa odredbama člana 94. i 95. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 33/06, 41/06, 81/06, 91/06 i 91/07) i člana 87. i 88. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 33/06, 41/06, 91/06 i 91/07), sazove zajedničku sjednicu, u čiji će se dnevni red uvrstiti pomenute Inicijative, koje se mogu razmatrati kao jedna tačka. Vezano

za održavanje pomenute zajedničke sjednice, Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj, predlaže Zajedničkom kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine podsjeti i da urgira na ispunjenje obaveza proizašlih iz zaključaka donesenih povodom razmatranja Informacije Vijeća ministara BiH u vezi sa zahtjevom poslanika Rifata Dolića, koja je razmatrana kao tačka 12. tačka dnevnog reda 39. sjednice Predstavničkog doma parlamentarne skupštine BiH, održane 05. i 19.11.2008. godine, a koji glase:

- „1. Zadužuje se Vijeće ministara BiH da, u roku od 30 dana, izradi i donese strategiju za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i recesije i njihovih posljedica po ekonomiju i građane Bosne i Hercegovine.
 2. Zadužuje se Vijeće ministara BiH da Parlamentarnoj skupštini BiH tromjesečno podnosi Informaciju o stanju i preduzetim mjerama za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i recesije i njihovih posljedica po ekonomiju i građane Bosne i Hercegovine.“
3. Također, Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj predlaže Zajedničkom kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH da, u vezi pomenutih zaključaka, dodatno uputi zahtjev Vijeću ministara BiH da, u najkraćem mogućem roku, izradi ili naruči izradu strategije za suzbijanje i ublažavanje ekonomske krize i recesije koja bi u rješavanje problema uključila sve institucije, prvenstveno na nivou države Bosne i Hercegovine (oba doma Parlamentarne skupštine BiH, Vijeće ministara BiH), te entitetske vlade i Vladu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, privredne, odnosno vanjsko-trgovinske komore i sve druge pozvane, prije svega naučne institucije, a koja bi ovo pitanje tretiralo kao ekspertsko pitanje i koja bi sadržavala prijedloge mjera koje trebaju donijeti nadležne državne i entitetske institucije, sa prijedlozima realno provodivih zaključaka, njihovim nosiocima i rokovima za realizaciju. Predložena strategija bi se, prije svega, odnosila na pitanja zaštite domaće proizvodnje, mjera za smanjenje deficita, održanja domaće potrošnje, zaštite i spašavanja domaćih proizvodnih kapaciteta, sačuvanje stope zaposlenosti, pitanja PDV-a, carina, akciza, kontrole kvaliteta robe, pitanja monetarne stabilnosti (Centralna banka), te sva pitanja koja su u izvornoj nadležnosti Bosne i Hercegovine.
4. Ujedno, Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj je zauzela stav, da se Zajedničkom kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH predloži da sazove predmetnu zajedničku sjednicu, odmah nakon što se obezbijedi pomenuta strategija. Na sjednicu bi se, pored Predsjedavajućeg Vijeća ministara pozvali i Premijeri entiteta i Gradonačelnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Ad.3.

Otvoreno pismo Udruženja za preduzetništvo i posao LiNK

G. Drago Ljubičić se osvrnuo na adrese na koje je pismo upućeno i povukao paralelu sadržine ovog pisma sa prethodno razmatranim Inicijativama.

G. Amer Bekrić, sekretar je upoznao prisutne da je Kolegij Predstavničkog doma, svojim aktom broj: 01-50-1-20-78/08 od 11.12.2008. godine Otvoreno pismo Udruženja za preduzetništvo i posao LiNK, dostavio Zajedničkoj komisiji za ekonomske reforme i razvoj, radi postupanja po istom. Pismo je, pored toga što je adresirano na Predsjedavajuće oba doma Parlamentarne skupštine BiH, adresirano i na Predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, ministra i zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, premijera Vlade F BiH, ministra razvoja, preduzetništva i obrta, premijera Vlade RS, Delegaciju Evropske Komisije u BiH, OHR i medije. Podsjećajući na obaveze preuzete parafiranjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, odnosno potrebu usvajanja Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća na nivou BiH, u pismu je naglašeno da je strategija razvoja malih i srednjih preduzeća usvojena u RS, dok nije u F BiH i na nivou BiH, te se pozivaju predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti da ubrzaju postupak oko upućivanja strategije u proceduru i usvajanje, obzirom da bez usvajanja takvog dokumenta, novac iz predpristupnih fondova EU odobren za razvoj malih i srednjih preduzeća (480 miliona KM) nije dostupan domaćim preduzetnicima. Dalje, pismo podsjeća na druge obaveze preuzete parafiranjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koje se odnose na usvajanje Zakona o malim i

srednjim preduzećima: formiranje Vijeća za razvoj malih i srednjih preduzeća pri Vijeću ministara BiH, formiranje Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća BiH, te formiranje Fonda za razvoj malih i srednjih preduzeća. U pismu su predloženi i koraci za ispunjenje ovih ciljeva, kao i održavanje sastanka zainteresiranih strana.

G. Slobodan Šaraba smatra da se Udruženje obratilo ovim pismom kako bi se od Vijeća ministara zahtjevalo da se Zakon o malim i srednjim preduzećima uputi u parlamentarnu proceduru i lično smatra da to treba uraditi. Ako taj zakon postoji i ako je tačno što je napisano u pismu, onda treba tražiti od Vijeća ministara da taj zakon uputi u parlamentarnu proceduru što prije.

G. Ivo Miro Jović smatra da predsjedavajući Komisije treba da vodi tu korespondenciju, konsultira se sa Predsjedavajućim Vijeća ministara i vidi kakav je status tih dokumenata, i na sljedećem sastanku nas o tome izvijesti.

G. Adem Ibrahimpašić je prisutne podsjetio da je g. Šepić, zamjenik ministra civilnih poslova BiH u medijima izjavio da 200 zakona stoji u ladici Predsjedavajućeg Vijeća ministara. U tom kontekstu smatra da je sramota koliko smo neproduktivni jer je u dvije godine usvojeno malo preko četrdeset zakona ili izmjena i dopuna zakona, a jedanaest od njih je proglasio Visoki predstavnik. Rekao je da će na prvoj narednoj sjednici Predstavničkog doma postaviti pitanje o tih 200 zakona, koji su to zakoni i smatra da smo beznadežni ako je to tačno jer imamo Vijeće ministara koje sve blokira i to treba jasno kazati.

G. Hadži Jovan Mitrović smatra da je i ova inicijativa potvrda prethodnih inicijativa. Rekao je da je ovo pitanje u našem okruženju riješeno na način kako je to navedeno u pismu i da će se okruženje zato lakše nositi sa krizom, a da ovakvo rješenje nije slučajno predloženo jer slične strategije funkcioniraju u našem okruženju. Obzirom da je privatizacija izvršena, jedino nam ostaje da se oslonimo na mala i srednja preduzeća i da tu tražimo otvaranje novih radnih mjesta. Smatra da, ako zakoni postoje u ladici, trebali su mnogo prije da izađu iz ladice, formiranje Fonda za mala i srednja preduzeća trebalo je uraditi mnogo ranije, a logičnije je da je to trebalo da uradi Vijeće ministara, a ne da se čeka inicijativa kao što je to predloženo u pismu. Smatra lošim da poslanici više predlažu donošenja zakona, odnosno izmjena i dopuna zakona nego Vijeće ministara. To obrazlaže time da poslanici mogu ponekad predlagati zakone (ako dobro poznaju oblast u kojoj zakone predlažu, pa makar da bi dobili pozitivnu ocjenu i saglasnost resorno nadležnog ministarstva), ali da to prevashodno treba da čini Vijeće ministara. Smatra da zakone više predlažu političke partije radi političkih ciljeva, a da Vijeće ministara nije izabrano da bi se bavilo politikom i da se ono sada nalazi na poziciji da je tim bolje što je stanje gore. Smatra da politiku treba voditi do izbora, a nakon toga zajedno raditi i da nije dobro da inicijative dolaze iz baze, nego da trebaju dolaziti odozgo. Smatra da će politika koja se vodi rezultirati zatvaranjem radnih mjesta. Vezano za Zakon o zaštiti domaće proizvodnje, smatra da o tome treba da brine Vijeće ministara, da se od Vijeća ministara traži da se to odmah obavi, a ne da poslanici budu predlagači.

G. Bajazit Jašarević smatra da situacija nije tako jednostavna i to elaborira na način da, kada bi smo već sada imali ovaj zakon, spremljen od strane Vijeća ministara, on ne bi prošao na Predstavničkom dom. Nije pitanje da li će zakon proći Vijeće ministara kada zastane na parlamentu, jer nema sporazuma o tome šta je kapacitet Bosne i Hercegovine. Smatra da će ovaj zakon, bez obzira šta u njemu pisalo, teško doći na red i proći u ovakvom odnosu snaga, sve dok ne bude promjene Ustava i ustavnih nadležnosti, jer je zauzet stav da se radi o prenosu nadležnosti sa entiteta na BiH. To obrazlaže time da postoje zakoni koji su u jasnoj ustavnoj nadležnosti države BiH, pa ne mogu da prođu i neće se lako doći do toga da pomenuti zakon bude u državnoj nadležnosti, ma koliko da bi to bilo dobro radi novca iz Fondova Evropske Unije.

G. Adem Ibrahimpašić se ne slaže sa ovim stavom i smatra da zakon treba uputiti u parlamentarnu proceduru, makar tamo i ne prošao, ali će tada biti jasno zbog koga zakon ne može da prođe i da se to jasno kaže, a ne da se stvara privid da država može funkcionisati.

G. Ivo Miro Jović smatra da se bezpredmetno bavimo nekim stvarima i nije za način rada da se o tome raspravlja bez prisutnosti predstavnika Vijeća ministara. Ne želi da ulazi u to da li i koliko zakona stoji u ladici Predsjedavajućeg Vijeća ministara, nije za to da se o tome parlamentarci upoznaju posredstvom

medija, jer postoje načini, mehanizmi i mjesto kako se zakonodavni nivo vlasti može informirati. Inicijativu smatra korisnom, doživljava je kao kvaalitetan potica i misli da, u okviru ove tačke dnevnog reda, treba vidjeti šta Komisija (koja je sastavljena od članova oba doma) može uraditi u pravcu prevazilaženja problema u ovom segmentu, a da rad Vijeća ministara treba ocijeniti na parlamentarnom skupu na kome im možemo reći šta i kako hoćemo, a da nam oni na to uzvrate.

G. Rudo Vidović smatra da pismo po svom sadržaju zaslužuje pažnju i u njemu je pobrojano ono što trebaju poduzeti institucije BiH. Smatra da strategiju, za koju bi želio da brzo uđe u proceduru izrade, bez obzira koliko to izgledalo jednostavno, nije lako sačiniti i to treba da redi Vijeće ministara i timovi stručnjaka, a u pismu su pobrojane institucije kojima je ono upućeno. Predsjedavajući doma je, u skladu sa poslovničkim odredbama, pismo uputio na razmatranje nama kao nadležnoj Komisiji i smatra da se u ovom trenutku ne treba upućivati odgovor Udruženju LiNK. Ako neko iz poslaničkih klupa, odnosno Parlamenta treba odgovoriti, onda je to Kolegij. Smatra da se treba uputiti zaključak prema Kolegiju da se podržava ovakvo razmišljanje Udruženja LiNK, a da se prema Vijeću ministara, također posredstvom Kolegija, da podrška pismu za pripreme aktivnosti na izradi ove strategije. Ponovio je da sve strategije radi Vijeće ministara sa timovima, a sve ostalo su tehnička pitanja (donošenje zakona, osnivanje Agencije za praćenje implementacije strategije). Kolegiju, i posredstvom Kolegija Vijeću ministara na koje je naslovljeno, treba uputiti promišljanje Komisije o ovom pismu, da je ovo pozitivan poticaj pripremi za izradu strategije, da se nebi sve svelo na šturi odgovor prema ljudima koji su se potrudili i sačinili pismo.

G. Drago Ljubičić slaže se sa iznesenim stavovima g. Vidovića i smatra da su autori pisma svjesni problema o kojima je govoreno. Slaže se i sa iznesenim stavovima g. Jašarevića. Misli da je jedino rješenje da mi svojim zaključkom odgovorimo kako je predloženo i da se zaključak uputi na adresu Vijeća ministara i ono će, na bazi nadležnosti, ponuditi rješenje, i to je jedino što možemo učiniti u situaciji u kojoj se nalazimo.

G. Ivo Miro Jović je u diskusiji rekao da je slična situacija bila i kod drugih Komisija, te sugerise da se, ako je to u domenu rada Komisije i ukoliko se želi ostati unutar Inicijative i podržati Inicijativu, zakaže sastanak sa Vijećem ministara i vidi šta se radi po pomenutom pitanju. Vraćanjem loptice Kolegiju nismo ništa uradili, te predlaže da se sa predstavnicima nadležnog Ministarstva zakaže sastanak da se vidi gdje smo po ovom pitanju, jer Komisija i postoji da bi se time bavila.

G. Rudo Vidović slaže se sa g. Jovićem, a smatra da Kolegiju treba uputiti zaključke da smo mi to raspravljali, te koji ujedno podrazumjevaju i dio aktivnosti u pravcu zakativanja sastanka sa Vijećem ministara.

G. Drago Ljubičić smatra da postoji obaveza Komisije prema Kolegiju da se izvjesti šta je razgovarano i poduzeto po ovom pitanju, te je u tom smislu predložio **ZAKLJUČKE**, kojima se sumira vođena rasprava, a koji su jednoglasno usvojeni:

1. Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj pozitivno se izjašnjava i u cijelosti podržava Otvoreno pismo Udruženja za preduzetništvo i posao LiNK;
2. Sa nadležnim Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, održat će se sastanak predstavnika Komisije, kako bi se dala podrška procesu i vidjelo dokle se došlo po pitanju izrade strategije razvoja malih i srednjih preduzeća na nivou BiH;
3. Informativno pismo podrške otvorenom pismu Udruženja za preduzetništvo i posao LiNK, uputiti će se i Kolegijima domova.

Ad. 4.

Prezentiranje energetskog sektora za poslanike PSBiH;

G. Drago Ljubičić upoznao prisutne o ranijim dešavanjima vezanim za Prezentiranje energetskog sektora za poslanike i delegate PSBiH.

G. Amer Bekrić, sekretar, je upoznao prisutne da je Kolegij Predstavničkog doma, svojim aktom broj: 01-50-1-20-78/08 od 11.12.2008. godine, obzirom da je ranije, dana 29.10.2008. godine odgođeno prezentiranje, obavezao Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj da izvrši organiziranje istog. Pojasnio je da je nositelj inicijative i partner u ovoj aktivnosti USAID/REAP projekt - Projekt regulatorne i energetske pomoći REAP, da je prezentacija predviđena i za poslanike i za delegate, odnosno za oba doma PS BiH, da će prezentatori iz Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Državne regulatorne komisije za električnu energiju – DERK, Elektroprenosa/Elektroprijenosa BiH, Nezavisnog operatora sistema BiH, Regulatorne komisije za energetiku RS, Regulatorne komisije za električnu energiju FBiH i USAID/REAP - Projekta regulatorne i energetske pomoći, izvršiti prezentaciju, koja će ukupno trajati dva do tri sata. Slične prezentacije su već održane za entitetske Parlamente. Zamolio je da Komisija odredi datum održavanja prezentacije, kao i moderatora prezentacije (iz reda poslanika ili delegata PS BiH), a da je sve ostalo tehnički završeno.

G. Slobodan Šaraba smatra da na ovu prezentaciju treba pozvati i predstavnike tri elektroprivredna preduzeća. Suština dešavanja i predstojeće reforme u okviru elektroenergetskog sektora u BiH je upravo na ovim preduzećima, i iz tih razloga ih treba pozvati, jer su oni ključni igrači i oni treba da nam kažu u kom pravcu idu ta preduzeća i da li će doći do njihove privatizacije i šta država namjerava sa njima da uradi i da li u tom pravcu ima određenih naznaka.

G. Ivo Miro Jović je rekao da je inicijativa dobra i predložio da je Komisija u cijelosti prihvati, ali smatra nužnim da se o ovome obavijeste ili predsjedavajući Domova ili Kolegiji oba doma.

G. Drago Ljubičić je rezimirao diskusije i predložio **ZAKLJUČKE** koji su jednoglasno usvojeni:

1. Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj pozitivno se izjašnjava i u cijelosti podržava inicijativu za održavanje Prezentiranja energetskog sektora za poslanike i delegate oba Doma PSBiH;
2. Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj smatra da na ovu prezentaciju treba pozvati i predstavnike tri elektroprivredna preduzeća u BiH;
3. Ovlašćuje se g. Bekrić da iskoordinira održavanje prezentacije sa USAID-om, s tim da se prezentacija održi nakon 20. januara tekuće godine;
4. O zaključcima će se obavijestiti predsjedavajući Domova, odnosno Kolegiji oba doma;

Ad.5.

Tekuća pitanja.

Pod ovom tačkom dnevnog reda nije bilo rasprave.

Sjednica je završena u 10,10 sati.

Sekretar Komisije

Amer Bekrić

Predsjedavajući Komisije

Drago Ljubičić